

УДК: 378.147+614.255+616.341

О.М. Ільницька

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ “СТОМАТОЛОГІЯ”

Івано-Франківський національний медичний університет

Ільницька О.М. Інноваційні технології та їх результативність при підготовці фахівців за спеціальністю “Стоматологія” // Український медичний альманах. – 2014. – Том 17, № 3. – С. 39-41.

Дане повідомлення є одним з підсумкових у серії довгострокових спостережень та наукових робіт педагогічного спрямування співробітників кафедри стоматології ПО ДВНЗ (ІФНМУ). Присвячено оптимізації навчального процесу при підготовці фахівців за спеціальністю “Стоматологія”. Результати роботи свідчать про те, що організаційні заходи, проведені на кафедрі, сприяли ефективному впровадженню засобів навчання, таких як методики навчання. Результативність навчання на початку оптимізації у 2007 році при підготовці фахівців за спеціальністю “Стоматологія” представлена у вигляді діаграми. Процес оптимізації із застосуванням інноваційних технологій - у вигляді схеми.

Ильницкая А.М. Инновационные технологии и их результативность при подготовке специалистов по профилю специализации – «Стоматология» // Український медичний альманах. – 2014. – Том 17, № 3. – С. 39-41.

Данное сообщение является одним из итоговых в серии научных работ, педагогического направления сотрудников кафедры стоматологии ПО ГВУЗ (ИФНМУ) с длительным процессом наблюдения. Оно посвящено оптимизации учебного процесса при подготовке врачей-стоматологов-интернов. Результаты работы свидетельствовали о том, что организационные мероприятия, проведенные на кафедре, способствовали эффективному внедрению средств обучения, таких как методики обучения. Результативность обучения в начале оптимизации начиная с 2007 году по специальности «Стоматология» представлена в виде диаграммы. Процесс оптимизации с использованием инновационных технологий - в виде схемы.

Ключевые слова: оптимизация, учебный процесс, обучение в интернатуре, стоматология.

Pnytska O.M. Innovative technologies of teaching and their effectiveness of dentists // Український медичний альманах. – 2014. – Том 17, № 3. – С. 39-41.

This message is the final message in a series of scientific research works with an educational emphasis, that has been completed by the teaching staff of the dental on chair of dentistry of AE SHEI (IFNМУ).

It is devoted, to help the optimization of the postgraduate training of dentists.

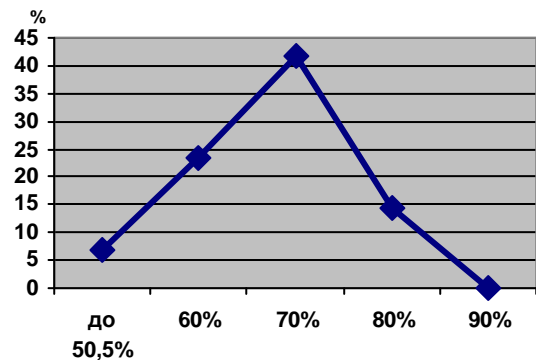
Results of this work prove that organizational methods in use by the teaching staff of the dental chair helped to introduce new effective methods of teaching. All results for the academic year 2007 are represented in the form of diagrams and the optimization process in the form of a chart. The process of optimization with innovative technologies represent in the diagram.

Key words: optimisation, study, postgraduate training, dentistry

Вступ. Рівень стану здоров'я населення, в першу чергу, досягається шляхом якісної підготовки відповідного кадрового складу фахівців, що орієнтовані на високі стандарти педагогічної праці. На другому місці знаходиться мотивація до активної дій того, хто навчається, що спрямована на опанування фаху. Тобто, будь який навчальний процес вимагає творчої діяльності, як з боку того, хто навчається, так і з боку того, хто навчає.

Попередні наші дослідження стосувалися аналізу проблем навчального процесу, що виникли на кафедрі у 2007 році після написання лікарями-інтернами іспиту “Крок 3. Стоматологія”. Контроль в навчальному процесі спрямований на перевірку ступеню професійності. Ним визначають: наскільки результати навчальної діяльності відповідають її меті. Якість підготовки фахівця загальної (неспеціалізованої) стоматологічної практики об'єктивно оцінюється завдяки впровадженню з 2007 року ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3 .Стоматологія». [3]. Результати тестування за вищезазначеною системою у 2007 році представлені на Рис. 1. Згідно даних діаграми, відсоток лікарів-інтернів, які не справилися із завдан-

ням був надзвичайно високим і дорівнював 15 %. В той самий час, жоден лікар-інтерн-стоматолог у 2007 році не “подалав рубіж” більше ніж 90% відповідей. Проблема оптимізації навчання постала дуже гостро і вимагала негайного рішення, оскільки методики навчання, спрацьовували з малою долею ефективності

Рис. 1. Результати тестування лікарів-інтернів-стоматологів за системою “Крок 3. Стоматологія” у 2007 (на початку оптимізації навчання).

Метою роботи було: оптимізувати основну методику навчання лікарів-інтернів-стоматологів, як засіб навчання; вивчити динаміку ефективності її впливу на результати оцінки за системою “Крок 3. Стоматологія” у протязі довготривалого часу та задіяти заходи управління навчальним процесом у вигляді ресурсного потенціалу.

Результати дослідження. В попередніх наших роботах були висвітлені та окреслені найбільш вагомими складовими проблем навчального процесу, що мали місце на кафедрі стоматології ПО ДВНЗ (ІФНМУ) при підготовці лікарів-інтернів-стоматологів. [3] Оскільки навчання в інтернаті мало очний та заочний цикли, завдання, які стояли перед нами, зводилися до наступного: задіяти ресурсний потенціал оптимізації навчального процесу за межами матеріальної бази кафедри; використати з більшою віддачею в процесі педагогічної діяльності, той ресурсний потенціал, яким володіє кафедра. Під ресурсами розуміли ті об’єктивні складові будь якої діяльності без яких неможлива діяльність суспільства. В попередніх роботах було проаналізовано: адміністративні, кадрові, матеріальні, інноваційні та інформаційні фінансові та культурні складові, активізація яких здатна привести до покращення результатів навчання. [3].

Розробка основної методики навчання лікарів-інтернів-стоматологів вимагала активної педагогічної діяльності всього кадрового складу колективу. Представлений на Схемі 1. алгоритм основної методики навчання складався із наступних етапів:

I етап – загального фахового орієнтування (ознайомлення із журналом обліку роботи лікаря-інтерна-стоматолога – щоденником, заповнення його розділів, системне сприйняття діяльності за фахом, констатація протиріч навчання);

II етап – визначення вихідного рівня знань (“Пробний Крок 3”, аналіз власної освіти за об’єктивно отриманим фактичним відсотком, орієнтування на виконання відповідних видів робіт);

III етап – виконавча частина (начитка лекцій, ведення практичних занять та семінарів з метою оптимізації засвоєння фактичного матеріалу);

IV етап – констатація протиріч у визначенні елементів персональної власної оцінки у системі знань, умінь та навичок (“Проміжний Крок 3”, суб’єктивна та об’єктивна система оцінки отриманих ділових робочих стосунків, знань, умінь та навичок, виявлення найслабкіших відділків у системі власної освіти);

V етап – вирішення або не вирішення протиріч через надбання відкритої системи навчання, що спрямована на поповнення (формування мотивованих дій на безперервний професійний розвиток);

VI етап – методологічний етап (формуван-

ня клінічного мислення, аналіз існування протиріч у стоматології, як і у інших медичних спеціальностях).

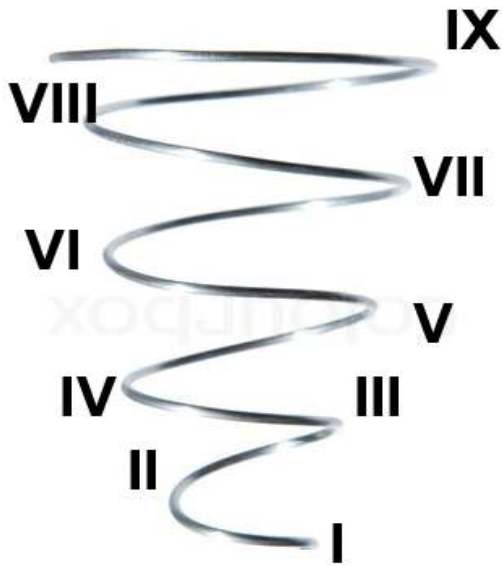
VII етап – визначення кінцевого рівня знань (іспит, як частина державної атестації за системою “Крок 3. Стоматологія”, контроль засвоєння знань, отриманих під час навчання на кафедрі стоматології післядипломної освіти).

VIII - заключний етап – проведення науково-практичної конференції (вирішення проблемної ситуації під керівництвом викладача, формування власного світогляду у напрямку безперервного професійного розвитку)

IX – визначення кінцевого рівня знань, умінь та навичок (іспит, як частина державної атестації при присвоєнні кваліфікації лікаря-стоматолога для лікарів-інтернів, що навчалися в інтернаті за спеціальністю “Стоматологія”).

Розроблена нами основна методика навчання лікарів-інтернів-стоматологів ґрунтувалася на розробках педагогів вітчизняної вищої школи. [1]. Про результативність впровадження інноваційних технологій навчання свідчили дані, що отримані при здачі частини державного іспиту «Крок 3. Стоматологія» на кафедрі стоматології ПО ДВНЗ (ІФНМУ) протягом трьох років поспіль у 2010, 2011, 2012 роках [4]. Досягнення масової (100%) успішності лікарів-інтернів були можливі тільки через два роки використання інноваційних технологій в процесі оптимізації післядипломного навчання.

Протягом спостережень за результатами навчання 2007-2013 років було виявлено, що представлені інноваційні технології навчання в інтернаті за спеціальністю “Стоматологія” не спрацюють, якщо не спиратимуться на ресурсний потенціал. Рис. 1. Наші технології навчання включають в себе засоби навчання у вигляді методик навчання та організаційні заходи. При організації процесу навчання ресурсний потенціал має бути спрямований на співпрацю підприємств із різними формами конституційної власності: державної, приватної та громадської. [2]. Організаційні заходи, сприяли ефективному впровадженню засобів навчання. Все це максимально наближує професійне навчання до реалій проведення фахової діяльності та самореалізації. Саме в таких умовах виникає мотивація безперервного навчання та професійної діяльності за галузевим стандартом. Безперервний поетапний розвиток професійної діяльності лікарів-інтернів-стоматологів, показаний нами схематично у вигляді спіралі (Схема 1.)

Схема 1. Графічне зображення етапів основної методики навчання лікарів-інтернів-стоматологів, що була застосована на кафедрі стоматології ПО ДВНЗ (ІФНМУ) з 2007 по 2013 роки з метою досягнення масової успішності.

Дана технологія навчання відображує про-

цес повернення на кожному з етапів навчання до відомої лікарю-інтерну-стоматологу системи знань, умінь та навичок на більш вищому рівні професійного сприйняття у порівнянні із тими, що були набуті у процесі попереднього навчання. Все це, унаочнює процес фахового навчання, де стає зрозумілим його безперервність, що не втрачає, не розгублює та не відкидає основ спеціальності, медицини та стоматології. Навпаки, таке сприйняття здатне систематизувати відомий та новітній матеріал у систему безперервного освітнього простору. Таким чином, застосування основної методики навчання як засобу, при активізації впливу складових управління педагогічним процесом як заходом, здатне призвести до довготривалого успішного результату навчання лікарів-інтернів-стоматологів.

Висновки: Масовість позитивних результатів, що отримані лікарями-інтернами протягом довготривалого терміну при здачі частини державного іспиту «Крок 3. Стоматологія» на кафедрі стоматології ПО ДВНЗ (ІФНМУ) досягнута викладацьким складом за рахунок управління процесом навчання та впровадженням інноваційних технологій навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. **Атанов Г.А.** Деятельностный подход в обучении. / Атанов Г.А. – Донецк: – «ЕАИ-прес», – 2001. – 160 с.
2. **Городецька А.** Приватна і державна медицина в Україні в умовах реформування: симбіоз замість конкуренції? / А. Городецька // Український медичний часопис. – 2011. – №5 (85), – С.15-17
3. **Косенко С.В.** Оптимізація навчального процесу у підготовці лікарів-інтернів-стоматологів. (Повідомлення 1,2,3) / Косенко С. В., Рожко М. М., Костишин З. Т., Кіндрат Г.В., Остап'як І. З., Сорока О.Б. // Галицький лікарський вісник. – 2011. – Т.18, – число 2, – С.151-153; число 3, – С. 94-96; число 4, – С.99-101.
4. **Рожко М.М.** Глибина засвоєння знань за оцінкою результатів субтестів «Крок 3. Стоматологія» на кафедрі стоматології ФПО ІФНМУ / М.М. Рожко, Л.І. Пелехан, С.В. Косенко [та ін.] // Проблеми безперервної медичної освіти та науки. – 2013. – №3 [11] – С.73-75

*Надійшла 15.03.2014 р.
Рецензент: проф. В.В.Сімрок*